

Tartalomjegyzék

1. A szerzői jog elhatárolása más jogterületektől	9
1.1. A szerzői jog és az iparjogvédelem.....	9
1.2. A szerzői jog tárgya.....	11
1.2.1. A szerzői jog hatálya alá tartozó alkotások.....	11
1.2.2. Az oltalom köréből kizárt alkotások.....	12
1.2.3. A szerzői jogban megjelenő jogok elhatárolása.....	13
1.2.4. A szerzői művek főbb kategóriái.....	13
2. A szerzői jog nemzetközi alapjai	17
2.1. Történeti rész.....	17
2.2. Nemzetközi egyezmények.....	18
2.3. Az Európai Unió.....	19
2.3.1. Irányelvek.....	20
2.3.2. Ajánlások.....	21
3. A magyar szerzői jog fejlődése	22
4. A technológiafejlődés hatása a szerzői jogra	24
4.1. Alapok.....	24
4.1.1. Személyhez fűződő jog.....	24
4.1.2. Vagyoni jog.....	24
4.1.3. Felhasználási jog.....	24
4.2. A digitális kor kihívásai.....	24
4.2.1. Ismeretlen felhasználási mód.....	25
5. Ki kicsoda a szerzői jogban?	26
5.1.1. A szerző.....	26
5.1.2. A vagyoni jogi jogosult.....	27
5.1.3. A szomszédos jogi jogosult.....	28
5.1.4. A <i>sui generis</i> adatbázis-oltalom jogosultja.....	28
5.1.5. A közös jogkezelő szervezet.....	28
5.1.6. A felhasználó.....	28
6. Személyhez fűződő jogosultságok	29
6.1. Nyilvánosságrahozatali jog.....	29
6.1.1. A nyilvánosságrahozatal módja.....	29
6.2. Visszavonás és a további felhasználás megtiltása.....	31
6.3. Névfeltüntetési jog.....	32
6.3.1. A névfeltüntetési jog alapja.....	32
6.3.2. Névfeltüntetési módok.....	32
6.3.3. Jogsértés és következményei.....	33
6.4. A mű egységének védelme.....	34

7. A vagyoni jogok.....	37
7.1. Általános szabályok.....	37
7.2. Többszörözés.....	38
7.3. Terjesztés.....	39
7.3.1. Jogkimerülés.....	40
7.4. Nyilvános előadás.....	40
7.5. Nyilvánossághoz közvetítés sugárással vagy másként.....	41
7.6. Sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánossághoz történő továbbközvetítése.....	42
7.7. Átdolgozás.....	43
7.8. Kiállítás.....	45
7.9. Követőjog.....	45
8. Digitális tartalmak speciális jogosítása.....	46
8.1. Az interneten való közzététel.....	46
8.2. Egyes műtípusok.....	47
8.2.1. Zenék.....	47
8.2.2. Irodalmi művek.....	49
8.2.3. Fotók.....	50
8.2.4. Grafikák.....	51
8.2.5. Filmek, audiovizuális művek.....	51
9. A munkaviszony és más hasonló jogviszonyok.....	52
9.1. A szerződés.....	52
9.2. A munkavégzés körülményei.....	53
9.2.1. Rendelkezésre álló eszközök.....	53
9.2.2. A munkaidő.....	53
9.2.3. A munkaköri leírás.....	53
9.3. Személyhez fűződő jogok.....	54
9.3.1. Nyilvánosságra hozatal.....	54
9.3.2. A szerző feltüntetése.....	54
9.3.3. A mű integritása.....	55
9.3.4. A változtatás és használat joga.....	55
9.3.5. A visszahívás, visszavonás joga.....	56
9.4. Vagyoni jogok.....	56
9.4.1. A megfelelő díj.....	56
9.5. Tanulói, hallgatói jogviszony.....	58
9.5.1. Jogszabályi környezet.....	58
9.5.2. Általános alap – az Szt.....	58
9.5.3. Hallgatói munkaszerződés.....	59
9.5.4. Szellemi alkotásokkal és szellemi tulajdonnal kapcsolatos szabályozatok.....	59
9.5.5. Gyakorlati példák.....	60
9.6. Megbízási, vállalkozási jogviszony.....	61
10. A védelmi idő.....	62
10.1. A védelmi idő általános szabályai.....	62
10.1.1. A szerző halálától.....	62
10.1.2. Az első nyilvánosságra hozataltól.....	63

10.2. Kivételek	63
10.2.1. Filmalkotás	63
10.2.2. Előadások	63
10.2.3. Hangfelvételek	64
10.2.4. Sugárzott művek	64
10.3. Kiegészítő rendelkezések	64
10.4. A kivételek kivétele: az adatbázis	65
11. A szabad felhasználás elve és esetei	66
11.1. Idézés.....	66
11.1.1. A mű részlete	66
11.1.2. Az indokolt terjedelem	67
11.1.3. Az átvevő mű	67
11.1.4. Az eredetihez való hűség.....	67
11.1.5. A szerző és a forrás megjelölése.....	67
11.1.6. Idézés a gyakorlatban offline és online formában.....	67
11.1.7. Háromlépcsős teszt a gyakorlatban.....	68
11.2. Átvétel	69
11.2.1. Az átvétel feltételei.....	69
11.2.2. Az átvevő mű szabad felhasználásának feltételei	69
11.3. Magáncélú másolat.....	69
11.4. Iskolai, könyvtári, múzeumi és archívumi felhasználások.....	71
11.5. Ideiglenes vagy időleges többszörözés.....	72
11.6. Tájékoztatási cél	73
11.7. Díszletek, aukcióval kapcsolatos megjelenések.....	74
11.8. Nyilvános előadással kapcsolatos kivételek.....	74
11.9. Fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatos jogosítás	75
11.10. Látkép, fotóművészeti alkotás, egyéb képek	75
11.11. Bizonyítási eljárások.....	76
12. A közös jogkezelés	77
12.1. A közös jogkezelés kialakulása, oka és néhány alapfogalom	77
12.2. A közös jogkezelés jogszabályi háttere.....	77
12.2.1. Nyilvántartásba való felvétel	77
12.2.2. Törlés a nyilvántartásból	78
12.2.3. Díjszabások jóváhagyása	78
12.2.4. A közös jogkezelés felügyelete.....	78
12.2.5. A kötelező, az előírt, a kiterjesztett és önkéntes közös jogkezelés	79
12.3. A jogosítást gyakorló szervezetek	81
12.3.1. Artisjus – írók, szövegírók, zeneszerzők.....	81
12.3.2. EJI – előadóművészek és MAHASZ – hangfelvétel-előállítók.....	83
12.3.3. HUNGART – képző-, ipar- és fotóművészek	83
12.4. Kilépés a kiterjesztett közös jogkezelésből	86
13. Az árva művek jogosítása	87
13.1. Mi az árva mű?.....	87
13.2. Kapcsolódó eljárás.....	87
13.2.1. A szabályozás sajátosságai, az eljárás menete	88
13.3. Az állam mint örökös.....	89

14. A digitális film, fotó, zene, szoftver, adatbázis szerzői jogi megítélése	90
14.1. A film és a filmalkotás elhatárolása	90
14.1.1. A filmalkotás	90
14.1.2. A film	92
14.2. A fotóművészeti alkotás és a fénykép	93
14.3. Zene.....	93
14.3.1. Át- és feldolgozás a zenében.....	94
14.3.2. Modernkori átdolgozások – elektronikus és komputerzene.....	94
14.3.3. Remix	95
14.4. Szoftver	96
14.5. Adatbázis	98
14.6. Egyéb alkotások.....	99
14.6.1. Graffiti.....	99
14.6.2. Streetart.....	100
15. Felhasználási szerződések.....	101
15.1. Általános szabályok	101
15.2. Kötelező írásbeliség, eseti kivételek és mindezek bírói értelmezése.....	102
15.3. A mű azonosítása	103
15.4. Szerződő felek	104
15.4.1. A szerző és más jogosultak.....	104
15.4.2. A közös jogkezelő szervezet	104
15.4.3. A felhasználó.....	105
15.4.4. Az ügynök.....	105
15.5. A szerződés időbeli és területi hatálya.....	105
15.6. A felhasználás módja és mértéke.....	106
15.7. A jogdíj.....	106
15.7.1. Jogdíjszámítás elméletben.....	106
15.7.2. Jogdíjszámítási módszer a gyakorlatban.....	107
15.7.3. Ingyenesség.....	109
15.7.4. Bestseller klauzula	109
15.8. A kizárólagosság mint jogosultság	110
15.9. Semmis és érvénytelen rendelkezések.....	110
15.10. Felhasználási jogok átszállása	111
15.11. Kiemelt rendelkezések.....	111
15.11.1. Az átdolgozási jog helyzete.....	111
15.11.2. Korlátozások.....	112
15.12. Jövőben megalkotandó művek.....	112
15.12.1. A „megrendelés”	112
15.12.2. Átadás-átvétel speciális szabályai	113
15.12.3. Hibás teljesítéssel kapcsolatos általános rendelkezések.....	113
15.12.4. Díjazás.....	113
15.13. Módosítások	113
15.14. A szerződések megszűnése.....	114
16. Egyéb szerződések.....	115
16.1. Vagyoni jogok átruházásával kapcsolatos szerződések.....	115
16.2. Előadó-művészettel kapcsolatos szerződések.....	115

17. Speciális műfajokra vonatkozó szerződések.....	116
17.1. Kiadói szerződés.....	116
17.1.1. A kiadói szerződés fontosabb elemei.....	117
17.1.2. Könyvkiadási szerződés.....	119
17.1.3. Fordítói szerződés.....	121
17.1.4. Zenemű- és hangfelvétel-kiadási szerződések.....	121
17.2. Megfilmesítési szerződés.....	122
17.2.1. A megfilmesítési szerződés alapjai	122
17.2.2. Díjazás.....	123
17.2.3. Jövőben megalkotandó mű esete	123
17.2.4. Átdolgozás joga.....	123
17.2.5. Kizárólagosság, illetve megfilmesítési kötelezettség.....	123
17.3. Művészi fényképek.....	124
17.4. Alkalmazott grafika	124
17.5. Reklámozás céljára rendelt mű.....	125
17.6. Szoftverfelhasználási (licenc) szerződés	126
17.6.1. Az oltalom köre.....	126
17.6.1. Vagyoni jogok helyzete.....	127
17.6.2. Egyedi jogosítási körök.....	127
17.7. Adatbázisra vonatkozó szerződés	129
18. Ismertebb licenc típusok.....	132
18.1. A Creative Commons.....	132
18.1.1. A CC alapjai.....	132
18.1.1. A CC terjedése.....	133
18.1.2. CC szerződő felei	134
18.1.3. Az oltalom időtartama	136
18.1.4. Ismeretlen felhasználási módok és licencverziók	136
18.1.5. A díjfizetés és az ingyenesség.....	136
18.1.6. A CC-szerződés „szintjei”	137
18.1.7. CC mint a személyhez fűződő jogok fellegvára	138
18.1.8. Kritika	140
18.1.9. Közös jogkezelő szervezetek	142
18.2. „Open Source – Open Mind”	142
18.2.1. Copyleft.....	144
19. Szerzői jogi jogsértések esetei, következményei.....	145
19.1. Elhatárolások.....	146
19.2. A jogdíj mértékének meghatározása	148
19.3. Gyakorlati problémák a jogsértés jogkövetkezményeinek alkalmazásánál..	149
19.3.1. A jogsértés alapfogalma.....	150
19.3.2. Tipikus jogsértési módok.....	151
19.3.3. Jogkövetkezmények.....	154
19.3.4. A jogsértő helyzet megszüntetésének „aktív” eszközei	160
19.3.5. A gazdagodás visszatérítésének és a jogsértéshez kapcsolódó kártérítés szabályai	161
19.3.6. Vagyoni kár.....	163
19.3.7. A nem vagyoni kár.....	165

20. A szerzői jogok védelmét szolgáló technológiák.....	167
20.1. A DRM	167
20.1.1. A DRM fogalma	167
20.1.2. A DRM helye a magyar jogban	167
21. A szerzői jog büntetőjogi vonatkozásai	170
21.1. A személyhez fűződő jogok megsértése.....	170
21.1.1. Bitorlás.....	170
21.1.2. Védett kulturális javak	170
21.2. Vagyoni jogok megsértése	171
21.2.1. Jogos és jogtalan többszörözés, terjesztés.....	171
21.2.2. Torrentezés és a fájlcsere	172
21.2.3. Jogdíj megfizetésének elmulasztása.....	175
22. Tesztkérdések	176